

**UCHWAŁA NR X/61/2025
RADY GMINY DĄBROWA BISKUPIA**

z dnia 27 marca 2025 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013 – 2032”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 1, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r, poz. 1465 z późn. zm.¹⁾), uchwały Rady Ministrów Nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” (M.P. Nr 50, poz. 735) uchwała się, co następuje:

§ 1. W załączniku do uchwały Nr XXIX/202/2013 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013 – 2032” (zm. uchwałą Nr XXXIV/236/2014, Nr IV/26/2015, Nr XIII/80/2016, Nr XXIV/163/2017, Nr XXXII/221/2018, Nr XXXV/239/2018, Nr VI/42/2019, Nr XIV/115/2020, Nr XXV/199/2021, Nr XXXV/270/2022, Nr XLVIII/360/2023) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) pkt 5 Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013 – 2032 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały;
- 2) pkt 6.2.1 Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013 – 2032 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały;
- 3) pkt 8 Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013 – 2032 otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 3 do niniejszej uchwały;
- 4) „Wyniki inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia” otrzymują brzmienie jak w załączniku nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrowa Biskupia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Kołodziej
Piotr Kołodziej

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 poz. 1572, poz.1907 i poz. 1940.

Uzasadnienie
do Uchwały Nr X/61/2025
Rady Gminy Dąbrowa Biskupia
z dnia 27 marca 2025 r.

Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest w 2013r. na podstawie, której opracowano „Gminny program usuwania azbestu” corocznie jest weryfikowana i uzupełniana.

Osoby posiadające na nieruchomościach wyroby zawierające azbest - wykorzystujący wyroby zawierające azbest, w tym osoby fizyczne, których budynki są pokryte wyrobami zawierającymi azbest, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz.U. 2011 nr 8 poz. 31) są zobowiązani do inwentaryzowania wyrobów zawierających azbest w formie „Informacji o wyrobach zawierających azbest” stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia i przedkłada ją corocznie w terminie do dnia 31 stycznia właściwemu Wójtowi.

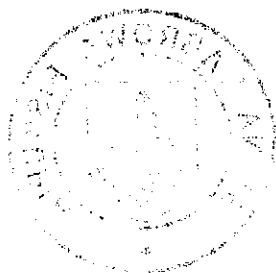
Ponadto na podstawie indywidualnych wniosków właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia o usunięcie wyrobów zawierających azbest złożonych w tut. urzędzie w naborze wniosków na 2025r. prowadzonym w terminie od 20 stycznia do 24 lutego 2025r. stwierdzono konieczność zaktualizowania zinwentaryzowanych ilości wyrobów zawierających azbest w przyjętym Uchwałą Rady Gminy Dąbrowa Biskupia Nr XXIX/202/2013 z dnia 27 czerwca 2013r. „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013 – 2032”.

Biorąc powyższe pod uwagę podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady Gminy

Dąbrowa Biskupia

Piotr Kołodziej
Piotr Kołodziej

5. Informacje o ilości, rodzaju i stanie wyrobów zawierających azbest oraz sposobach ich unieszkodliwiania na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest przeprowadzona została na zasadzie wizji terenowej. Określona została ilość wyrobów zawierających azbest oraz stopień pilności usunięcia tych wyrobów.

Ilość wyrobów i odpadów zawierających azbest

Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Dąbrowa Biskupia wynosi:

- 24 299,00 m² płyty azbestowo – cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- 235 043,36 m² azbestowo – cementowe faliste dla budownictwa

Przyjęte wartości przelicznika Mg/m²:

- Płyty azbestowo-cementowe faliste 17,50 kg/m²
- Płyty azbestowo-cementowe płaskie 12,50 kg/m²

Tabela 2. Ilość wyrobów i odpadów zawierających azbest na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Gmina Dąbrowa Biskupia	Ilość wyrobów zawierających azbest
Razem m ²	259 342,3600
Razem Mg	4 416,9963

Na terenie gminy azbest występuje w postaci pokryć dachowych. Są to azbestowo-cementowe płyty faliste lub płaskie. Pokrycia dachowe zawierające azbest znajdują się nie tylko na nieruchomościach (budynkach mieszkalnych i gospodarskich) będących we władaniu osób fizycznych, ale również budynkach użyteczności publicznej.

Stopień pilności usunięcia wyrobów zawierających azbest

Zinwentaryzowane pokrycia dachowe zawierające azbest są w dobrym stanie i nie wymagają pilnego usunięcia. Stwierdzony III stopień pilności oznacza, że w okresie 5 lat należy wykonać kolejną ocenę stanu technicznego płyt azbestowo-cementowych.

Demontaż, transport i unieszkodliwianie

System zbiórki, transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest prowadzony jest w oparciu o zapisy aktualnie obowiązujących aktów prawnych dotyczących ww. problematyki.

Na 21 dni przed rozpoczęciem prac powinien zostać zgłoszony do Wydziału Budownictwa Starostwa Powiatowego zamiar wymiany pokrycia dachowego (z zastrzeżeniem, że planowane roboty budowlane dotyczą usunięcia wyrobów zawierających azbest).

Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, przy zgłoszeniu prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, otrzymuje listę firm uprawnionych do demontażu wyrobów zawierających azbest.

Po wybraniu firmy, ustaleniu zakresu robót i zawarciu umowy następuje demontaż i wywiezienie odpadów zawierających azbest.

Jednak część odpadów azbestowych (najczęściej płyt eternitowych pochodzących z pokryć dachowych) usuwana jest w sposób niezgodny z prawem w miejsca nieprzeznaczone do tego celu.

Można sądzić, że odpady te nie trafiają tam od przedsiębiorców posiadających stosowane zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ich zbiórki i transportu, ale od pojedynczych właścicieli nieruchomości, którzy samodzielnie „rozwiązali” swój problem z azbestem.

Ponadto, część osób usuwających azbest zleca firmom posiadającym stosowne uprawnienia jedynie wywiezienie i unieszkodliwienie odpadów, natomiast demontażu dokonuje własnymi siłami. Takie rozwiązanie stanowi zagrożenie dla środowiska oraz zdrowia ludzi, gdyż przy uszkodzeniu materiałów zawierających azbest do środowiska uwalniają się włókna azbestu.

Można przypuszczać, że nieprawidłowe (w świetle odpowiednich aktów prawnych oraz przedstawionych w niniejszym opracowaniu procedur) postępowanie podmiotów będących właścicielami wyrobów zawierających azbest związane jest z kwestią finansową (brak środków) oraz niewystarczającą świadomością ekologiczną.

Przewodniczący Rady Gminy

Dąbrowa Biskupia

Piotr Kołodziej
Piotr Kołodziej

6.2.1. Ilość wyrobów zawierających azbest przewidziana do usunięcia do 2032 roku z terenu gminy Dąbrowa Biskupia

Dla gminy Dąbrowa Biskupia okres do 2032 roku podzielono na 2 przedziały czasowe, tj.:

- przedział II – obejmuje lata 2025 – 2029,
- przedział III – obejmuje lata 2030 – 2032.

Szacuje się, że na terenie gminy znajduje się 4 416,9963 Mg wyrobów zawierających azbest tj. 259 342,36 m².

Przyjmuje się, że w kolejnych latach zostaną wycofane z użytkowania następujące ilości odpadów zawierających azbest:

- w latach 2025 – 2029 około 60 % odpadów (łącznie 2 650,1977 Mg, czyli 155 605,416 m² – około 530,0395 Mg i 31 121,0832 m² rocznie),
- w latach 2030 – 2032 około 40 % odpadów (łącznie 1 766,7985 Mg, czyli 103 736,944 m² – około 588,9328 Mg i 34 578,9813 m² rocznie).

Poniższej przedstawiono szacunkowe ilości wyrobów zawierających azbest wymagających usunięcia z terenu gminy Dąbrowa Biskupia w terminie do 2032 roku w trzech przyjętych okresach czasowych.

Tabela: Ilość wyrobów zawierających azbest wymagających usunięcia na terenie gminy Dąbrowa Biskupia do 2032 roku

Wyszczególnienie	Jedn.	Lata	
		2025-2029	2030-2032
Ilość wyrobów zawierających azbest przewidziana do usunięcia w danym okresie	Mg	2 650,1977	1 766,7985
Ilość wyrobów zawierających azbest przewidziana do usunięcia rocznie w danym okresie	Mg	530,0395	588,9328
Powierzchnia wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usunięcia w danym okresie	m ²	155 605,416	103 736,9440
Powierzchnia wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usunięcia rocznie w danym okresie	m ²	31 121,0832	34 578,9813
Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest wraz z unieszkodliwieniem w danym okresie	zł	2 650 197,70 ¹	1 943 478,35 ²
Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest wraz	zł	530 039,50 ¹	647 826,08 ²

z unieszkodliwieniem rocznie w danym okresie			
Pozostała ilość wyrobów zawierających azbest na koniec danego okresu	Mg	1 766,7985	0
	m ²	103 736,9440	0

Usuwanie wyrobów zawierających azbest (demontaż, transport i unieszkodliwienie):

¹ – przyjęto średni koszt usunięcia 1 Mg wyrobów zawierających azbest 1000 zł

² – przyjęto średni koszt usunięcia 1 Mg wyrobów zawierających azbest 1100 zł

Przewodniczący Rady Gminy
Dąbrowa Biskupia
Piotr Kołodziej
Piotr Kołodziej

8. Finansowe aspekty realizacji Programu usuwania azbestu z terenu gminy Dąbrowa Biskupia i potencjalne źródła finansowania

Na ogólne koszty usuwania azbestu składają się różne elementy, wynikające z poszczególnych etapów działań, jakie należy wykonać dla bezpiecznego i zgodnego z przepisami prawnymi rozwiązania problemu. Należą do nich:

- demontaż obiektów (lub ich części), w których występują materiały zawierające azbest,
- magazynowanie powstałych odpadów w miejscu demontażu lub w punkcie zbiorczym ustalonym na czas prac w rejonie ich prowadzenia,
- transport zabezpieczonych odpadów przez odpowiednio przystosowane pojazdy posiadające atest ADR. Transport odbywa się na trasie miejsca wytworzenia – miejsca magazynowania – miejsca ostatecznego unieszkodliwiania,
- unieszkodliwianie odpadów.

Dla oszacowania prawdopodobnych kosztów przedsięwzięcia, przyjęto jednostkowe koszty wykonania w/w usług (przy ustalaniu kosztów oparto się na informacjach pochodzących od firm świadczących usługi w zakresie demontażu pokryć dachowych i transportu odpadów azbestowych). Według informacji uzyskiwanych od podmiotów zajmujących się usuwaniem azbestu oraz innych jednostek administracyjnych, koszt jednostkowy usunięcia (demontaż, transport i unieszkodliwienie) azbestu kształtuje się na poziomie 800 - 1 200 złotych za tonę (netto). Średnia cena za usunięcie 1 m² wyrobów zawierających azbest wynosi ok. 25 złotych.

Koszt transportu (w zależności od rodzaju transportu) kształtuje się na poziomie 16,00 PLN/km netto.

Cena jest ustalana indywidualnie i zależy głównie od:

- ilości odpadów przeznaczonych do usunięcia (im więcej, tym niższa cena jednostkowa za 1 Mg lub 1 m²),
- miejsca, w którym występują wyroby zawierające azbest (np. parter lub wyższe piętro, położenie miejscowości, skąd usuwany jest azbest, itp.),
- rodzaju wyrobów zawierających azbest (np. płyty dachowe lub tynki).

W większości firm można negocjować cenę, jeśli usuwana ilość odpadów jest większa od 6 - 8 Mg. W sprzyjających warunkach, w zależności od warunków lokalnych, możliwe są upusty w wysokości nawet 20 – 30%.

W ramach usługi oferowane są następujące czynności: demontaż lub skuwanie wyrobów, pakowanie, zabezpieczenie do transportu, transport i unieszkodliwianie (w tym koszty składowania, łącznie z opłatą za korzystanie ze środowiska opłacana Marszałkowi Województwa, na terenie, którego znajduje się

składowisko). Samo wywiezienie odpadów zawierających azbest (bez prac demontażowych) jest tańsze i kształtuje się w granicach 550 - 700 złotych za tonę netto.

Istotnym składnikiem ceny są koszty składowania, z uwagi na opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku, wnoszone na konto urzędów marszałkowskich, jako opłaty za korzystanie ze środowiska.

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Lata	
			2025-2029	2030-2032
Usunięcie wyrobów zawierających azbest wraz z unieszkodliwieniem				
1.	Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest wraz z unieszkodliwieniem w okresie	zł	2 650 197,70	1 943 478,35
2.	Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest wraz z unieszkodliwieniem rocznie w danym okresie	zł	530 039,50	647 826,08
W okresie 2025-2032		zł	4 593 676,05	

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia ilość azbestu i wyrobów zawierających azbest oszacowano na **4 416,9963Mg**. Realizacja Programu potrwa do 2032 roku. Oznaczałoby to, że rocznie usuwanych powinno być średnio 490,7773 Mg wyrobów i odpadów zawierających azbest.

Jednak na podstawie składanych rokrocznie wniosków mieszkańców Gminy Dąbrowa Biskupia o demontaż transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest przyjąć należy że tylko niewielki procent będzie zgłaszany do unieszkodliwiania do 2025r (rocznie ok. 75 Mg). Im bliżej daty granicznej (2032r) tym większa ilość wyrobów zawierających azbest będzie zgłaszana do usunięcia i unieszkodliwiania.

Bez uwzględnienia nowych pokryć dachowych, średni roczny koszt realizacji Programu wynosił będzie wówczas:

- w latach 2025 - 2029 – 2 650 197,70złowych, w tym 530 039,50złowych rocznie,
- w latach 2030 - 2032 – 1 943 478,35 złotych, w tym 647 826,08 złotych rocznie.

Koszt realizacji Programu oszacowano na **4 593 676,05** złotych.

Jednakże, powyższe kwoty są jedynie wstępnym szacunkiem i nie uwzględniają dodatkowych kosztów, jakie musi ponieść właściciel posesji w związku z usuwaniem azbestu (nowe pokrycie dachowe, nowa elewacja – zakup materiałów, robocizna, itp.).

Możliwe źródła finansowania

Finansowanie ochrony środowiska regulują przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska i obejmuje zadania służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej państwa, w tym działania zmierzające do oczyszczania kraju z azbestu.

Zakłada się, że w latach 2025 – 2032 realizacja Programu będzie odbywać się przy pomocy środków finansowych pozyskanych głównie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz w oparciu o udział własny mieszkańców.

Wsparcie dotyczyć będzie sfinansowania części kosztów: zabezpieczenia, demontażu, transportu oraz unieszkodliwienia wyrobów i odpadów zawierających azbest.

Po stronie właścicieli obiektów budowlanych pozostaną koszty nowych pokryć dachowych i elewacyjnych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udzielają dotacji, pożyczek oraz przekazują środki finansowe na podstawie umów cywilnoprawnych.

Do zadań związanych z oczyszczaniem kraju z azbestu można w szczególności zaliczyć:

- przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami,
- przedsięwzięcia z zakresu ochrony powierzchni ziemi,
- edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju.

Bank Ochrony Środowiska S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym specjalizującym się w finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych. Zadania z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest mogą być finansowane poprzez udzielanie następujących rodzajów kredytów:

- kredyty preferencyjne z dopłatami z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do oprocentowania, charakteryzujące się m.in. niższym od komercyjnego oprocentowaniem i możliwością uzyskania karencji w spłacie kapitału.
- kredyty komercyjne ze środków banku, w tym w ramach porozumień BOŚ ze sprzedawcami i dystrybutorami wyrobów służących ochronie środowiska.

Źródła zagraniczne finansowania ochrony środowiska to głównie fundusze unijne.

Zasady dofinansowania usuwania azbestu przez gminę

Poniżej przedstawiono uwarunkowania związane z finansowaniem usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest, wynikające z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu.

Usuwanie wyrobów azbestowych z budynków jednorodzinnych i gospodarskich oraz oczyszczanie terenów nieruchomości

Gmina powinna zapewnić wywóz odpadów zawierających azbest na składowisko odpadów lub zapewnić ich dostarczenie do przewoźnego urządzenia do przetwarzania odpadów zawierających azbest. Koszt transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest powinien zostać pokryty ze środków własnych gminy, przy udziale środków właścicieli nieruchomości, dotacji i pożyczek funduszy ochrony środowiska lub innych źródeł dostępnych dla gminy. Udział środków właścicieli nieruchomości powinien być niewielki, ze względu na fakt, że koszt nowego pokrycia dachowego czy elewacyjnego nie może być pokryty w ramach wsparcia finansowego z krajowych lub z unijnych funduszy ochrony środowiska.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z dużych obiektów budowlanych i oczyszczanie terenu nieruchomości

Wsparcie finansowe usuwania wyrobów zawierających azbest z dużych obiektów budowlanych powinno być koordynowane przez gminę według następujących założeń:

- Wsparcie z budżetu gminy lub funduszy ochrony środowiska powinno być przeznaczone na dofinansowanie usługi polegającej na bezpiecznym usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- Kosztami kwalifikowanymi dofinansowywanej usługi bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest są koszty:
 - a) demontażu wyrobów zawierających azbest,
 - b) transportu odpadów zawierających azbest,
 - c) złożenia odpadów zawierających azbest na właściwym składowisku lub przekazania do urządzenia przewoźnego przetwarzającego odpady zawierające azbest,
- Wsparcie nie może przekroczyć 80% całego kosztu usługi,
- Wielkość wsparcia zostanie określona jako stała kwota odniesiona do jednostki fizycznej usuwanego odpadu, którą może być np. 1 m² pokrycia dachowego lub elewacyjnego, 1 m² izolacji ściennej, 1 tona unieszkodliwionego odpadów zawierających azbest,
- Beneficjentami wsparcia są jednostki samorządu terytorialnego, które wybierają w przetargach spełniających wymagania prawa przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie bezpiecznego usuwania azbestu,
- Wsparcie zostanie udzielone po:
 - a) potwierdzeniu przez przedsiębiorcę:
 - złożenia odpadów zawierających azbest na składowisku odpadów lub przetworzenia w urządzeniach przewoźnych,
 - oczyszczenia terenu, na którym był prowadzony demontaż wyrobów zawierających azbest,
 - b) rozliczeniu kompleksowej usługi.

Niedopuszczalne jest łączenie wsparcia na usunięcie azbestu ze wsparciem na termomodernizację, jeśli jej koszt obejmuje usunięcie wyrobów azbestowych.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych – połączenie z innymi działaniami (m.in. termomodernizacja, przebudowa gospodarstwa rolnego)

Istnieją możliwości pozyskiwania środków finansowych na usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych w ramach projektów i programów nie kierowanych bezpośrednio do użytkowników wyrobów azbestowych.

Są to projekty związane z gospodarką odpadami, termomodernizacją obiektów budowlanych, remontami i przebudowami obiektów związanych z produkcją rolną, przebudową budynków na cele mieszkaniowe.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów i terenów użyteczności publicznej

Wiele obiektów i terenów użyteczności publicznej wymaga pilnego oczyszczenia z azbestu dla przywrócenia im dawnych funkcji lub zmiany sposobu użytkowania. W budżecie gminy, w miarę posiadanych możliwości mogą być zaplanowane środki finansowe na wsparcie prac przygotowawczych do oczyszczania z azbestu takich obiektów (na opracowanie niezbędnej dokumentacji technicznej i projektowej).

Przewodniczący Rady Gminy
Dąbrowa Biskupia
Piotr Kołodziej
Piotr Kołodziej